

Speciaal voor transitieprofessionals:

Werkschrift Goed Werk in Duurzaamheidstransities 1.0

Wie zich inzet voor de transitie naar een duurzaam Nederland begeeft zich op onbekend terrein. De weg is kronkelig en vol uitdagingen. Wanneer doe je het goed? En wat is goed eigenlijk? Er komt een moment dat regels en protocollen niet meer gelden, dat ervaring niet verder reikt en jij in het moment bepaalt wat goed is. Dat kan heel oncomfortabel zijn. Op dat punt kan het *Werkschrift Goed Werk in Duurzaamheidstransities 1.0* van DuurzaamDoor goed van pas komen.

Al bijna 10 jaar ondersteunt programma DuurzaamDoor de duurzaamheidstransitie in Nederland. De transitie ziet DuurzaamDoor als een cocreatieproces dat alleen mogelijk is als alle betrokken partijen samenwerken en samen leren. Ieders perspectief is daarin onmisbaar om het terrein te verkennen en weloverwogen stappen te zetten. DuurzaamDoor organiseert daarom Participatietafels rondom actuele transitithema's - waaronder energie, voedsel en onderwijs - en nodigt de juiste partijen uit om met elkaar in gesprek te gaan. Inzichten en succesverhalen worden kosteloos online gedeeld. Maar transitieprofessionals hadden daarbovenop nog extra ondersteuning nodig, merkten secretaris Participatietafel Energie Irma Straathof en adviseur Leren Mayke Derksen, de initiatiefnemers van het *Werkschrift*. Irma Straathof: 'Transitieprofessionals opereren in een wereld met complexe opgaven. Ze zijn aan het pionieren, ontwikkelen nieuwe wegen, maken nieuwe verbindingen, en hebben vaak het gevoel daar alleen in te staan. Er zijn geen handboeken en protocollen die ze kunnen volgen. Ze komen tal van situaties tegen waarin je in het moment het verschil moet maken. Dit noemen wij kritische situaties. In dat

**'We hebben
allemaal onze
ingesleten manier
om met situaties
om te gaan'**

moment, als het erop aan komt, zijn ze aangewezen op hun eigen ervaring en intuïtie. Maar wanneer doe je het goede? Met het *Werkschrift* willen we de professionals helpen beter te worden in het herkennen van deze kritische situaties en in het maken van afwegingen om te komen tot 'goed werk'. En wat goed werk is, dat bepalen ze zelf.'

Gewoontediertjes

Mayke Derksen: 'We zijn allemaal efficiënte gewoontediertjes. We hebben onze eigen ingesleten manier om met situaties om te gaan. Dat geldt ook voor de gemiddelde transitieprofessional. Dat zijn vaak bevloggen mensen die verschil willen maken: ze willen handelen en resultaten behalen. En als je in het kritische moment staat, dan heb je geen tijd voor

een uitgebreide analyse. Je doet op dat moment wat je het beste lijkt, met jouw kennis en ervaring en voor die situatie. In het *Werkschrift* verzamelden we daarom verhalen waarin professionals inzicht geven in wat hun afwegingen waren in kritische situaties. Hoe ziet hun gedachtegang eruit, hoe maken zij intern de puzzel om datgene te doen wat hun beeld van goed werk is? Door daarover te lezen en bij jezelf na te gaan hoe je dat zelf doet, kun je je eigen interne proces verrijken. Door die reflectie professionaliseer je, waardoor je op kritische momenten uit een groter repertoire kunt putten.'

Goed Werk

Het huidige *Werkschrift* is vooral gericht op professionals die de rol van procesbegeleider vervullen. Het boekje zet in het eerste deel aan tot reflecteren over wat goed werk is en het belang van jezelf professionaliseren in het werken aan transities. DuurzaamDoor maakt daarbij gebruik van het gedachtengoed van co-auteur Manon Ruijters van Good Work Company, die stelt dat je 'de vereiste professionaliteit ontwikkelt in het moeras van de dagelijkse transitiepraktijk, waar geen meetlaten zijn. Waarin je, in elke situatie opnieuw en met elkaar, zoekt naar wat goed is (excellent),

Irma Straathof (l.) en Mayke Derksen zijn de initiatiefnemers van het *Werkschrift*

goed doet (ethisch) en goed voelt (energiek) voor die specifieke situatie’.

Kritische situaties

In het tweede deel worden kritische situaties behandeld die typerend zijn voor de procesbegeleider, zoals: hoe zorg je dat iedereen “instapt” en hoe recht ga je op je doel af. In kleine praktijkcasussen kan de lezer meekijken met de gedachtegang van professionals en hun beeld van goed werk. Het laatste deel gaat over het belang van de dialoog. Straathof: ‘Een goede open dialoog

‘Een open dialoog kunnen voeren is volgens ons een essentiële vaardigheid’

kunnen voeren is naar ons idee een essentiële vaardigheid voor elke professional, maar zeker voor de transitieprofessional. In het *Werkschrift* geven we een handreiking voor hoe je kunt reflecteren op je eigen werkwijze door met een professionele vriend in dialoog te gaan. Niet adviserend of oordelend, maar elkaar scherpe vragen stellen en in een open gesprek de diepte in te gaan. Als je hiermee oefent, zul je zien dat je dat ook helpt in het gesprek met stakeholders. Er komt dan ruimte om verschillende perspectieven te zien, wat het handelingsrepertoire in de samenwerking verrijkt.’

Dat het boekje de vorm van een werkschrift kreeg, was een weloverwogen keuze. Derksen: ‘We willen dat de transitieprofessional geraakt wordt door dit gedachtegoed en ermee aan de slag gaat. Een werkschrift is ook passend omdat het gedachtegoed zich nog steeds doorontwikkeld. Samen met anderen willen we verbeterde versies van het *Werkschrift* maken met nieuwe kritische situaties, nieuwe beelden en verbeterde handreikingen. En dan niet alleen voor de rol van procesbegeleider, maar ook voor de andere rollen die de transitieprofessional vervult.’

Straathof: ‘Ons doel met het *Werkschrift* is dat de transitieprofessional zich gestut voelt door kennis en ervaring van anderen. En dat ze comfort voelen in het niet weten op momenten dat het erop aankomt.’ ■

Het *Werkschrift Goed Werk in Duurzaamheidstransities 1.0* is gratis te downloaden via www.duurzaamdoor.nl/werkschrift. Voor meer informatie over DuurzaamDoor: www.duurzaamdoor.nl.

Inkijkje transitieambtenaar

Voor een werkschrift voor de transitieambtenaar zoekt DuurzaamDoor ambtenaren die zich vanuit hun functie bezighouden met de duurzaamheidstransitie. Wil jij delen waar je in je werk tegenaan loopt en hoe je daarmee omgaat? Neem dan contact op met Mayke Derksen en Irma Straathof en mail naar duurzaamdoor@rvo.nl